

Kouzelný svět pohádek

Využití:

Jednalo se o dlouhodobější projekt, věnovali jsme mu téměř 2 měsíce. Vzájemně se prolínaly činnosti z literatury, mluvnice a slohu. Vycházeli jsme hlavně z čítanky pro 7. ročník, nakladatelství Fraus, mluvnické učivo jsme zpracovávali přímo z uvedených knih.

Při opakování – znaky pohádek, tvoření slov, příslovce, charakteristika, rozvíjení slovní zásoby, porozumění textu, dramatizace pohádek.

Nové učivo – moderní pohádky, spisovatelé pohádek, mluvnické učivo (přísllovečné spřežky, slovesný rod), charakteristika (vnější a vnitřní, přímá a nepřímá), hudební pohádka (hudební prostředky, nástroje), pozvánka na divadelní představení.

Klíčové pojmy:

Směřujeme ke kompetencím - pracovat ve skupinách, dramatizovat, tvořivě psát, porozumět textu, vnímat hudbu, rytmus, formulovat názor, rozvíjet rytmické cítění, rozvíjet představivost, hodnotit svou práci

Učivo - pohádka klasická, moderní, spisovatelé pohádek, N. A. Rimskij – Korsakov – Šeherezáda, charakteristika vnější a vnitřní, přirovnání, rčení, synonymum, slova složená, stavba slova, druhy adjektiv, stupňování, přechylování, mluvnické kategorie sloves, příslovce – druhy, stupňování, přísllovečné spřežky, rod činný a trpný, autor, dramaturg, režisér, kostýmy, kulisy

Pomůcky a potřeby:

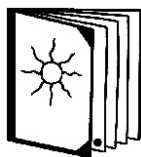
Pohádkové knížky donesené dětmi, nebo ze školní knihovny, Čítanka pro 7. ročník, nakladatelství Fraus, Český jazyk pro 7. ročník, nakladatelství Fraus, pracovní sešity, nakladatelství Fraus, Atlasy světa, Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu, Slovník synonym, D. Karpatský – Malý labyrint literatury, nakladatelství Albatros, Ottova encyklopedie A–Ž, Ottovo nakladatelství, obrázky spisovatelů, internet, CD Český jazyk a literatura pro 7. ročník, nakladatelství Fraus, CD Krásné slovo nezanikne pro 6.–8. ročník, nakladatelství Bianka, CD Šeherezáda N. Rimskij – Korsakov, DVD Kytice + DVD Velká policejní pohádka – K. Čapek.

Popis:

Během projektu plnili žáci tyto cíle:

- žáci přečetli a slyšeli několik klasických a moderních pohádek
- vyhledávali znaky pohádek
- pozorovali odlišnosti mezi oběma typy pohádek
- pokoušeli se o dramatizaci textu
- vciťovali se do textu a do jednotlivých postav
- sehráli loutkové divadlo
- sledovali dvě filmová zpracování pohádek
- seznamovali se s jednotlivými spisovateli
- procvičovali si mluvnické učivo
- vytvářeli charakteristiky pohádkových postav
- sami napsali moderní pohádku – parodii
- plnili dobrovolné domácí úkoly – nosili pohádkové knížky, které jim později pomohly v práci, vyhledávali informace o spisovatelích, chystali kulisy a kostýmy pro jednotlivá představení
- seznámili se s hudební pohádkou
- vysvětlili si několik pojmů z divadelního prostředí
- učili se vzájemné spolupráci
- poznávali své vlastní schopnosti a možnosti
- rozvíjeli své nápady i nápady kamarádů
- pracovali s různými učebnicemi, slovníky, příručkami, atlasy, s počítači – internetem, s pohádkovými knihami

ČJ-163.20

Český jazyk a literatura – seznámení s novými pohádkami, charakteristika – rčení, přirovnání, vnější a vnitřní, přímá a nepřímá, přísloví, porozumění a dramatizace textu, loutkové divadlo

- **v literatuře** (pracovní listy 1-6) si žáci přečetli a vyslechli několik různých pohádek
- hledali znaky pro klasickou a pro moderní pohádku
- shlédli filmové podoby dvou pohádek – Zlatý kolovrat, Policejní pohádka z Devatera pohádek
- porovnávali podobu psanou a filmovou – uvědomovali si klady a zápory filmové pohádky
- seznamovali se s autory
- roztřídili spisovatele podle národnosti
- zjišťovali ilustrátory dětských knih
- na základě porozumění textu hráli divadlo – žáci si připravili doma kulisy a kostýmy
- děti samy určovaly, jak bude divadlo probíhat, kdo sehraje jakou roli a jakým způsobem
- vyzkoušeli si obtížnost loutkového divadla – vedení loutek a promluvy postav
- uvědomovali si, proč pohádky odedávna přitahovaly čtenáře » šťastný konec
- vytvořili pětilístek
- na závěr vytvořili pohádkový strom – znaky pohádek
- **ve slohové výchově** (pracovní listy I – II + příloha) porovnávali chování jednotlivých pohádkových bytostí » vytvářeli si slovní zásobu
- vyhledávali rčení, přísloví
- rozlišovali přímou a nepřímou charakteristiku
- pracovali se slovníky
- vybírali vhodná pojmenování pro nálady kreslených postavíček
- doplňovali přirovnání
- sami zmodernizovali klasickou pohádku – pokusili se o parodii
- na závěr napsali slohovou práci – Charakteristika pohádkové postavy
- z těchto charakteristik a z obrázků na závěr vytvořili Encyklopedii pohádkových bytostí
- **v hodinách mluvnice** (pracovní listy A–H) opakovali učivo – tvoření slov, odvozování, skládání apod. (K. Čapek – Vodnická pohádka), s pomocí učebnice a příruček řešili nové úkoly – slovesný rod, druhy příslovčí a příslovečné spřežky (L. F. Baum: Čaroděj ze země Oz)

Umění a kultura

- **Výtvarná výchova** – nakreslili pohádkovou bytost
- vytvořili si předlohu pro pohádkový strom
- **Hudební výchova** – **hudební nástroje, charakter hudby**
- poslechli si část hudební pohádky **Šeherezáda**
- **hudební hádanka** – vnímali charakter hudby a vytvářeli podobu jednotlivých postav – viz pracovní list a příprava na hodinu
- zařadili hudbu k zeměpisné oblasti

- vyvodili, o jakou jde pohádku
- během poslechu hudby dopracovávali charakteristiku postav na základě rozpoznání hudebních nástrojů a vnímání hudebních výrazových prostředků
- orientačně se seznámili se skladatelem N. Rimským – Korsakovem
- v jiné hodině si zazpívali pohádkovou písničku Voda voděnka

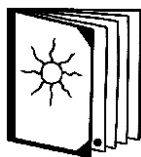
Informatika – pozvánka na divadelní představení – viz pracovní list

- na základě vlastní zkušenosti s dramatizací vypracovali pozvánku
- získávali nové vědomosti – kdo je dramaturg, režisér, kostymér atd.
- přiřazovali k jednotlivým profesím skutečná jména svých spolužáků podle toho, jak se zúčastnili hraní divadla

Detailní popis této práce není možný, protože se jednalo o dlouhodobý projekt. Půjde tedy spíše o nástin možných postupů, zejména o práci s pracovními listy, jejichž vypracování bylo časově velmi náročné. V každé hodině po úvodní motivaci následovala práce s textem různými formami – viz způsoby práce.

Uvádím část jedné hodiny, kdy motivaci tvoří tzv. filtr, dětmi velmi oblíbený.

ČJ-163.20

Pracovní list – MLUVNICE

POHÁDKA VODNICKÁ

Pracovní list A

Přečtěte si text z pohádky Karla Čapka a vypracujte následující úkoly:

Jestli si, děti, myslíte, že vodníci nejsou, tak tedy vám říkám, že jsou, a jací! ...

... Takový velkovodník v Praze, na Vltavě, je ovšem náramně bohatý a velký pán; má třeba i motorový člun a v létě si jede k moři. ... Ale jsou zase takoví nanicovatí malovodníčkové, mají loužičku jako dlaň a v ní jednu žabu, tři komáry a dva brouky potápníky; nebo mají svou živnost na tak mizerné stružce, že si v ní ani myš břicho neurousá; někteří za celý boží rok nechytanou víc než pár papírových lodiček a dětskou plínku, která mamince uplavala při praní. Ba, je to bída. ... Inu, není žádná rovnost na světě.

Vodníci jsou samotáři, ale tak jednou, dvakrát do roka, když je velká voda, se sjedou z celého kraje a konají, jak se tomu říká, okresní konferenci. Z našeho kraje se vždycky scházeli při velké vodě na lukách u Hradce Králové, protože tam je taková pěkná rovina a krásné tůně a zátočiny a slepá ramena vystlaná nejjemnějším bahnem dvojnulkou. ... Na takovém pěkném mokřím místě se tedy sesednou a povídají si, co je nového.

To se rozumí, děti, že vodník může dělat jen to řemeslo, ve kterém je něco od vody; tak třeba může být *závodníkem* nebo *podvodníkem*, může psát do novin *úvodníky*, může být *průvodcem* nebo *průvodčím*, může se vydávat za *vévodu*, za člověka vznešeného *původu* nebo za majitele *velkozávodu* – zkrátka nějaká voda v tom musí být.

1. Vyhledejte v textu slova složená:

2. Vymyslete sami slova složená tak, aby obsahoval jeden kořen -vod-:

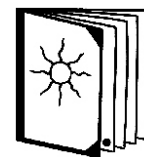
3. a) Vypište všechna řemesla, která může podle pohádky vykonávat vodník:

b) Jsou všechna slova vytvořena od slova voda?

c) Vyškrtejte ta, která nejsou odvozena od slova voda.

d) Vymyslete sami co nejvíce slov, která jsou odvozena od kořene -vod-. Ve významu voda využijte všechny možnosti – předpony, přípony, různé slovní druhy:

4. Vyberte si tři slova a označte jejich jednotlivé části (kořen, předponu, příponu, koncovku)

Kniha džunglí

Využití:

Během práce na tomto projektu měli žáci dospět k poznání vyjádřené dvěma citáty, ze kterých v závěru práce vybrali podle svého mínění ten přesnější a výstižnější. (Jistého přítele poznáš v nejisté situaci. Ennius / Sobě dobře činí, kdo činí dobře svým přátelům. Erasmus Rotterdamský)
Za pomoci různých vydání Knih džunglí, slovníků, internetu a vlastního pátrání zjišťovali co nejvíce podrobností a zajímavostí o džungli jako takové, o životě v ní a také o důležitosti tropických pralesů pro náš život. V neposlední řadě se měli seznámit s postavami této známé knížky a pokusit se vystihnout postavu Mauglího a jeho přátel.

Klíčové pojmy:

Směřujeme ke kompetencím - pracovat ve skupině, prezentovat svůj názor, vyhledávat informace, propojovat poznatky, organizovat práci, porozumět textu, pracovat s naučnou literaturou, internetem, atlasem, slovníkem
Učivo - Kniha džunglí, R. Kipling, Indie, zvířata v džungli, tropický deštný prales, životní podmínky v džungli

Pomůcky a potřeby:

Kniha džunglí, CD – Fraus 6. ročník, Čítanka pro 6. ročník, nakladatelství Fraus, obrázek R. Kiplinga, zeměpis pro 6. ročník, nakladatelství Fraus, atlasy světa, Slovník spisovné češtiny, Pravidla českého pravopisu, Slovník synonym , internet , čtvrtky A3, pastelky, lepidlo, nůžky.

Během projektu plnili žáci tyto cíle:

- četli příběh o Mauglím a uvědomovali si, že i život zvířat má své zákonitosti
- rozlišovali zvířecí postavy a přisuzovali jim charakteristické vlastnosti
- porovnávali knižní předlohu se skutečností – na internetu vyhledávali charakteristické znaky zvířat, jejich schopnosti a životní potřeby
- vymýšleli sami vlastní příběh na základě obrázků, opravovali si navzájem chyby a snažili se vystihnout lépe vlastní myšlenky
- zjišťovali podrobnosti o džungli, o životě v ní, uvědomovali si, jak tropický prales vypadá
- porovnávali přírodní podmínky v Čechách a v Indii
- plnili dobrovolné domácí úkoly – vybarvování obrázků, vyhledávání informací o spisovateli
- pokusili se shrnout všechny důležité poznatky o Knize džunglí, o spisovateli a o životě tropického pralesa
- učili se vzájemné spolupráci
- poznávali své vlastní schopnosti a možnosti
- rozvíjeli své nápady i nápady kamarádů
- pracovali s různými učebnicemi, příručkami, atlasy, s počítači – internetem

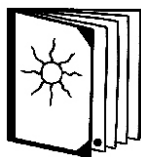
Oddíl: Projekt

Mezipředmětové vztahy

Tyto činnosti mohou probíhat v hodinách českého jazyka a literatury, zeměpisu, přírodopisu, ekologické výchovy, informatiky, výtvarné výchovy.

Český jazyk a literatura – seznámení s příběhem, slohové postupy, porozumění textu (pracovní list č. 1 + příloha A – Zákon džungle, č. 2 + obrázky, č. 5 + příloha B – Bandarové)

- v literatuře jsme si přečetli úvodní příběh o Mauglím podle čítanky – Fraus
- vyhledávali jsme charakteristické znaky jednotlivých zvířat tak, jak je nastínil spisovatel – jejich vlastnosti a chování, vztah k malému chlapci
- přečetli jsme si Zákony džungle a snažili se vystihnout, podle jakých zásad se zvířata chovají
- zjišťovali jsme, proč jednotlivá zvířata Mauglího buď odmítala, nebo byla ochotná za něj položit život » mateřská láska
- podle jednotlivých vybarvených obrázků si žáci sami vytvořili vlastní příběh – každá skupina mohla vytvořit něco úplně jiného než ostatní

- skupiny si vyměnily jednotlivé práce a podle návodu opravovaly druhé skupině chyby, snažily se poradit ostatním, v čem dělají chyby a jak je opravit
- v pokračování čteného textu se seznámili s dalšími postavami knihy, poznali, že i Mauglí se musel učit a odhadovat, kdo je přítel a kdo je nepřítel
- uvědomili si sílu přátelství a kamarádství

Člověk a příroda

Zeměpis – zjišťování podrobností o džungli (pracovní list č. 3 + příloha C – obrázky)

práce s atlasy – tropická pásma, průměrné teploty, roční období, dešťové srážky

- na základě zjištěných faktů žáci vybrali vhodné obrázky a nalepili je do tabulky
- seznámili se s jednotlivými patry tropického porostu
- vyhledávali ve slovnících význam, původ a odborný název pro džungli

Přírodopis – životní potřeby jednotlivých zvířat (pracovní list č. 4)

- na internetu si vyhledali informace o jednotlivých zvířatech žijících v džungli
- připravili si krátké představení „svého“ zvířete
- další hodinu při prezentaci zvíře představili ostatním a ti měli za úkol uhodnout, o jaké zvíře se jedná
- pokoušeli se odhadnout chování zvířat podle jejich výrazu tváře

Ekologická výchova – nutnost ochrany tropického lesa

Výtvarná výchova – závěrečný list (pracovní list č. 6)

- v poslední části této práce byly skupiny vedeny k tomu, aby si dobře rozvrhly jednotlivé části práce
- snažily se o hezkou úpravu

Dobrovolné domácí úkoly – vybarvování obrázků z omalováněk, informace o spisovateli – R. Kiplingovi

Žáci mohli kreslit, stahovat obrázky z internetu...

Během projektu žáci rozvíjeli tyto kompetence:

- **K. k učení** – žáci vyhledávali informace, využívali různé zdroje (učebnice, slovníky, naučné knihy, atlasy, internet), získané informace vyhodnocovali a zaznamenávali je do pracovních listů a do mapy, uváděli fakta do souvislostí, propojovali poznatky z několika oblastí
- **K. k řešení problémů** – žáci se zamýšleli nad problémovými otázkami a úkoly, hledali souvislosti mezi získanými informacemi, na činnosti se podíleli aktivně všichni členové skupiny, využívali získané vědomosti k objevování nových způsobů řešení
- **K. komunikativní** – žáci si práci mezi sebou rozdělili tak, aby dané úkoly plnili včas, hodnotili svou práci ve skupině, byli schopni prezentovat výsledky své práce před ostatními, obhajovali své názory a svou práci před ostatními, pracovali s různými typy textu, využívali internet
- **K. sociální a personální** – žáci si ve skupinách dobře pomáhali, navrhovali různé postupy a optimální cesty k dobrému výsledku, rozdělovali si úkoly podle svých schopností, požádali o pomoc druhé nebo učitele, chápali důležitost vzájemné pomoci
- **K. občanská** – žáci se snažili o pochopení zákonitostí probíhajících v přírodě, uvědomovali si důležitost ochrany přírody a zvířat
- **K. pracovní** – žáci si organizovali práci, plánovali jednotlivé kroky k řešení daného úkolu, pracovali s naučnými knihami, učebnicemi, slovníky, atlasy, internetem ...

Popis:

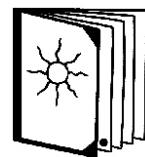
Celý projekt jsme začali četbou z čítanky (Fraus). Pak následovala debata o ukázce (využití Metodické příručky k čítance pro 6. ročník).

Příprava 1. hodiny:

Učivo: Rudyard Kipling – Mauglí

Výstupy: charakteristika postav

KNIHY DŽUNGLÍ

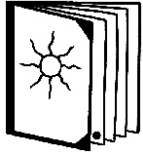

1. pracovní list

1) Z přečtené ukázky vypište jména jednotlivých zvířat a připište, o jaká zvířata se jedná (3 řádky zatím zůstanou prázdné). Pomohou vám obrázky pod tabulkou. Zamyslete se nad tím, jak se jednotlivá zvířata chovala a pokuste se jejich chování nebo vlastnosti zapsat do třetího sloupce tabulky.

Jméno postavy	Zvíře	Vlastnosti

KNIHY DŽUNGLÍ

3. pracovní list

1) Víte, co znamená slovo džungle a ze kterého jazyka jej čeština převzala? Pokud ne, najděte potřebné informace ve Slovníku spisovné češtiny.

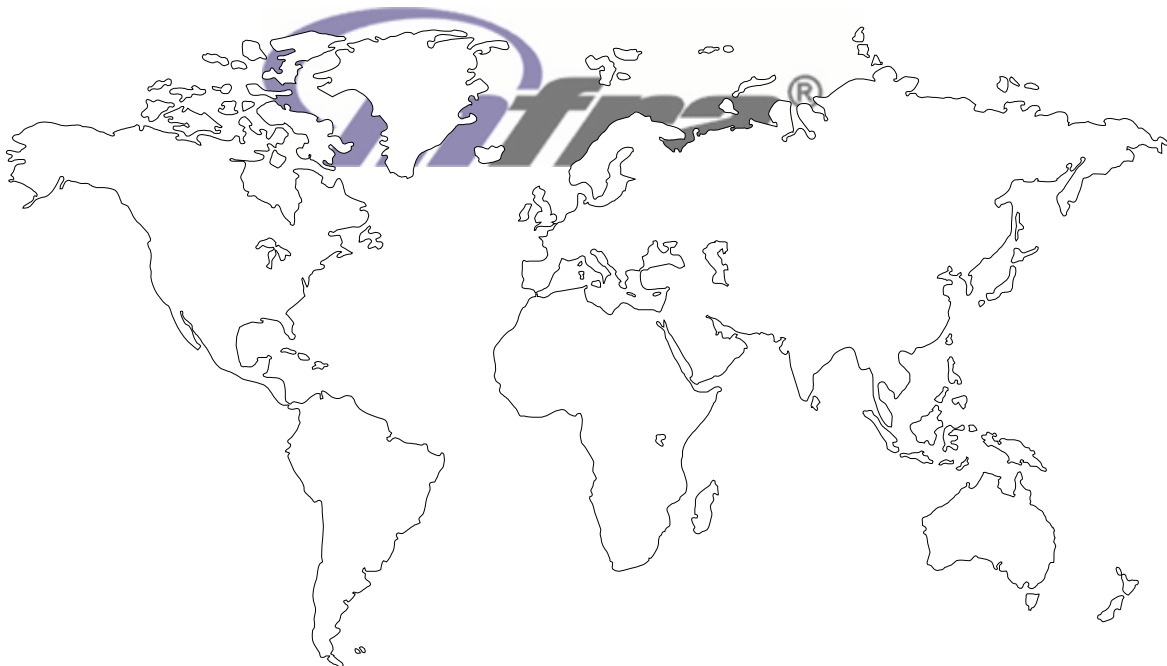
* význam slova – _____

* vysvětlí pojem zákon džungle – _____

* původ slova – _____

2) V učebnici zeměpisu zjistěte, jaký je správný – odborný – název pro džungli. _____

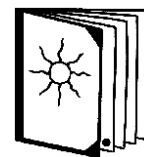
Ve kterých světadílech byste džungli našli? Do mapy zakreslete oblasti, kde se džungle rozkládá (použijte Atlas světa).

Z čítanky zjistěte, ve které části světa se odehrávají Knihy džunglí.

3) Porovnej životní podmínky u nás a v džungli z našeho příběhu.

	Čechy	džungle
průměrná červencová teplota		
průměrná lednová teplota		
průměrná roční teplota		
množství srážek		
počet ročních období		

Stará česká literatura

Využití: Práce rozvíjí schopnosti správně porozumět neobvyklému textu. Vyzkoušeli jsme nové metody práce, žáci byli nuceni spojovat různá fakta, dávali do souvislosti zdánlivě nesourodé věci.

Klíčové pojmy: *Směřujeme ke kompetencím* - spolupracovat, vyhledávat a třídit informace, pracovat s jazykovými příručkami, využívat znalosti, formulovat myšlenky a názory, diskutovat, pracovat s textem, dodržovat pravidla, plnit povinnosti
Učivo - první česká věta, hlaholice, zámek Ploskovice, rotunda, zakládací listina, Dalimil, Dalimilova kronika, staroslověnština, iniciála, Kosmova kronika česká, Karel IV. – Víta Caroli, středověká hudba

Pomůcky a potřeby: Slovník spisovné češtiny, Slovník spisovného jazyka českého – 1. díl, Ottova encyklopedie od A–Ž, velké množství obrázků – viz přílohy, Dalimilova kronika, Kroniky doby Karla IV., obrázek Karla IV., křesťanský kříž, hlína, obrázek jakékoliv rotundy, např. z nástěnného kalendáře, zrcátko, list z kalendáře – musí být takový, abyste přelepili jméno u dne 29. 6., čtvrtky, husí brka nebo redispera, tuš, pracovní listy – viz přílohy, namnožené texty, kartičky s informacemi, slova z 1. české věty – viz přílohy, CD ROM Hudební umění, euroDIDACT, Olomouc. (Všechny obrázky, list z kalendáře a slova k 1. české větě jsem zalaminovala, aby se hned neponičily.)

Popis:

Průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání – rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů

Morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět – naše vlast a Evropa

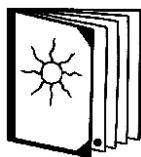
Multikulturní výchova

Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení

Během práce žáci rozvíjeli tyto kompetence:

- **K. k učení** – vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení dále využívá, operuje s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, vytváří si ucelenější pohled na kulturní jevy, samostatně pozoruje, používá jazykové příručky – Slovník spisovné češtiny, Slovník spisovného jazyka českého, Ottův encyklopedický slovník
- **K. k řešení problémů** – vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané dovednosti k objevování různých variant řešení, samostatně řeší problémy
- **K. komunikativní** – formuluje své myšlenky a názory, výstižně se vyjadřuje, naslouchá promluvám spolužáků, účinně se zapojuje do diskuse, rozumí odlišným typům textů a různým obrazovým materiálům
- **K. sociální a personální** – účinně spolupracuje ve dvojici, jedná ohleduplně, poskytne pomoc, pochválí ostatní za dobrou práci a ocení jejich snahu, přispívá k diskusi na dané téma
- **K. občanské** – projevuje smysl pro kreativní tvořivost, zaujímá kladný postoj k uměleckým dílům, respektuje přesvědčení druhých, váží si odlišných vnitřních hodnot, oceňuje naše tradice a historické dědictví
- **K. pracovní** – používá dostupné vybavení a materiály, dodržuje vymezená pravidla, plní své povinnosti, využívá své schopnosti vnímat svět kolem nás

Oborové výstupy, klíčové pojmy:

- první česká věta, bohemika
- kronika, hlásková podoba jazyka, iniciála
- vlastní životopis – autobiografie
- šifrovaný text
- charakter středověké hudby:
 - jednohlas
 - hudební nástroje středověku
 - náboženská a světská hudba
- kulturní památky doby, podoba knih – ručně psané
- rozvíjení slovní zásoby
- vytvoření vlastní podoby Dalimilovy kroniky – starobylé písmo, iniciála
- vlastní hodnocení práce

Použité metody:

- práce ve dvojicích
- zvědaví badatelé
- brainstorming (bouře mozků, válka mozků) – při práci se zaměřujeme více na kvantitu než na kvalitu. Žáci mají za úkol ve vymezeném čase heslovitě sepsat na tabuli vše, co je napadne k danému tématu. Sepisovat mohou také asociace. Nápady se nekritizují. Po vyčerpání nápadů nebo po uplynutí času se teprve vytřídí to, co se považuje za nevhodné. Z myšlenek, které zůstávají, se formuluje odpověď.
- poslech hudby
- malba písma
- I.N.S.E.R.T. – žákům je předložen text, který mají za úkol si pozorně přečíst. V průběhu čtení si informace označují znaménky. Po analýze textu mohou vyhotovit tabulku, do které vpisují informace. Velmi vhodná je následující diskuze k textu a k tabulce.
- volné psaní – žáci mají za úkol v 5 minutách napsat k tématu vše, co je napadne. Vyjadřují se v celých větách, nemusí se zabývat stylistickou nebo gramatickou správností.
- interaktivní tabule

*Přípravy:***1. HODINA**

Učivo: První česká věta.

Výstupy: První česká věta, bohemika, kulturní památky doby, podoba středověkých knih.

Cíl: Tvořit otázky a vyřešit úkol.

Kompetence: Tvoří otázky, které ho dovedou k cíli, používá slovník, kombinuje fakta a různé údaje, tvoří hypotézy a vyvozuje závěry.

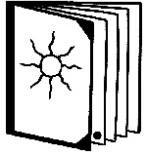
Pomůcky: Encyklopedický slovník, Slovník spisovného jazyka českého I., pracovní listy, indicie (obrázky: Ploskovice, Zakládací listina Kapituly litoměřické, hlaholice + tabulka s textem, darovací listina, Štěpán; rotunda, kříž, hlína), kartičky se slovy 1. české věty.
- *využití metody – Zvědaví badatelé* (viz B. Čechová – Nápadník pro rozvoj klíčových kompetencí ve výuce, nakl. Scio, str. 62 - 63).

Motivace: Zahrajete si na badatele a pokusíte se vyluštit první českou větu, která kdy byla zapsána. Kdo je badatel? » vědec.

Postup:

- 📖 indicie jsem rozložila po lavicích dost daleko od sebe, aby se dvojice nerušily
- 📖 dvojice si prohlíží jednotlivé indicie a tvoří otázky, které jim pomohou dát jednotlivé indicie do souvislostí
- 📖 **nepoužívat** otázku PROČ?
- 📖 dvojice se u indicí střídají
- 📖 když se všichni vystřídají, prochází celá třída jednotlivé indicie a diskutuje o odpovědích na otázky, která otázka byla nejpřesnější apod.
- 📖 indicie procházet ve správném pořadí – viz Pracovní list » **VYBÍRAT NA KARTIČKÁCH SPRÁVNÁ SLOVA, ŘADIT JE ZA SEBOU**
- 📖 dopátrat se složení věty, učitel musí pomáhat
- 📖 žáci si zapíší celé znění věty do sešitu
- 📖 pátrají po období, kdy tato věta vznikla (podle zbývajících indicí)

Jméno _____

Pracovní list – DALIMILOVA KRONIKA

kapitola 42 – 2. část

O sedlcie knieni Božene

.....

*R*aději se chci s šlechetnu sedlku česku smieti
než kralovu německu za ženu jmieti.
Vret každému srdcě po jazyku svému,
a pro to Němkyně méně bude prieti lidu memu.
Němkyni německu čeled' bude jmieti
a německy bude učiti mé deti.
Pro to bude jazyka rozdělenie
a inhed zemi jisté zkazenie.
Kde byste rečniky brali,
když byste pred knieni stali?

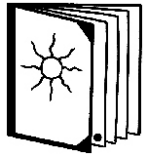
infra®
s.r.o.

1) Nejprve se pokuste přeložit text do současné češtiny.

2) Potom hledejte rozdíly tehdejší a dnešní češtiny.

3) V každém starobylém textu se používaly iniciály. Vyhledejte ve slovníku, co to je iniciála. Pokud je někde v našem textu, zakroužkujte ji.

Iniciála - _____

Příloha č. 7

DALIMILOVA KRONIKA

A	Ā	a	N	N	n
B	B	b	O	O	o
C	C	c	P	P	p
D	D	d	Q	Q	q
E	E	e	R	R	r
F	F	f	S	S	s
G	G	g	T	T	t
H	H	h	U	U	u
I	I	i	V	V	v
J	J	j	W	W	w
K	K	k	X	X	x
L	L	l	Y	Y	y
M	M	m	Z	Z	z

Dalimilova kronika byla první česky psanou kronikou. Vznikla asi na počátku 14. století.

Nevíme, kdo ji napsal.

Pojmenovaná je podle muže, který ji našel.